

خبر

پذیرش معنادان بهبود یافته در دانشگاه‌ها

مدیرعامل جمعیت غیردولتی تولد دوباره با اشاره به یکبار۴۰ درصد از معنادان بهبود یافته ، از امضای تفاهتنامه‌یی با دانشگاه جامع علمی کاربردی خبر داد که بر اساس آن از بهمن سال ماه جاری ۳۷۰ نفر از این افراد امکان تحصیل دانشگاه‌های علمی کاربردی را پیدا می کنند . عباس دیلمی زاده در گفت‌وگو با ایلنا گفت : این تفاهتنامه بر اساس بند هفت سیاست‌های کلی نظام که بر لزوم حمایت از معنادان بهبود یافته و خانواده‌های آنها تاکید می‌کند منعقد شده است. مدیرعامل جمعیت تولد دوباره تصریح کرد: بر اساس تفاهتنامه دانشگاه جامع علمی کاربردی ۲۰ درصد و جمعیت تولد دوباره ۴۰ درصد از هزینه‌های تحصیل هر یک از این افراد را می‌پردازد و مابقی هزینه توسط دانشجو به طور اقساط پرداخت می‌شود. دیلمی‌زاده با تاکید بر اینکه معنادان بهبود یافته و خانواده‌های آنها امکان تحصیل در رشته های جامع علمی کاربردی را دارند، خاطرنشان کرد: این افراد از ابتدای دوران تحصیل به عنوان دستیار در کارخانه‌های صنعتی مشغول به کار می‌شوند و پس از فارغ‌التحصیل شدن در همان محل به استخدام درمی‌آیند. بر اساس اظهارات او معنادان متقاضی برای شرکت در این دوره‌های دانشگاهی باید با در دست داشتن مدرک دیپلم به جمعیت تولد دوباره به نشانی : تهران ، خیابان اشرفی اصفهانی ، نرسیده به مرزداران ، نبش خیابان وحیدی ، ساختمان ونوس ، طبقه اول مراجعه کنند. همچنین شماره‌تلفن‌های ۴۴۲۵۲۰۰۰ و ۴۴۲۵۳۰۰۰ و ۴۴۲۵۰۰۵ آماده پاسخگویی به علاقه‌مندان است .

نیاز قانون خدمات کشوری به اصلاح

رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس ضمن اشاره به لزوم انجام اصلاحات در قانون خدمات کشوری گفت : بازنشستگان تأمین اجتماعی، باید مشمول قانون خدمات کشوری شوند. سلیمان جعفرزاده در گفت‌و گو با فارس گفت : قانون خدمات کشوری فقط شامل بازنشستگان لشکری و کشوری می‌شود و بازنشستگان تأمین اجتماعی در این قانون لحاظ نشده‌اند. می‌توان با انجام اصلاحاتی در این قانون، مشکل را برطرف کرد. وی در ادامه با اشاره به بار مالی این اصلاح گفت : سازمان تأمین اجتماعی می‌تواند با ارائه لایحه‌یی ، خواستار اصلاح قانون شده و موجدیات شمول بازنشستگان تأمین اجتماعی را فراهم کند. رئیس کمیسیون اجتماعی تاکید کرده‌به زودی جلسه‌یی را با مسؤولان سازمان تأمین اجتماعی برای رفع مشکل برگزار خواهد کرد. به گزارش فارس ، با وجود اجرای قانون خدمات کشوری برای اولین بار در کشور در سال جاری ، بازنشستگان تأمین اجتماعی مشمول این قانون نشده‌اند و بلا تکلیف هستند. سازمان تأمین اجتماعی از اجرای این قانون به دلیل مشکلات مالی امتناع و تاکید می‌کند که سازمان اعتباری برای اجرای این قانون ندارد و دولت باید بار مالی آن را برعهده بگیرد.

مرکز پژوهش های مجلس گزارش داد

کسری بودجه در آموزش و پرورش

شیرزاد عبدالحی

مجلس کسری ۶۷۰۰ میلیارد تومانی بودجه آموزش و پرورش در سال جاری را تایید کرد/ عکس: عباس کوثری

و پرورش ، کسری ۶۷۰۰ میلیارد

تومانی بودجه این وزارتخانه در سال جاری را تایید کرد . عنوان بحران بر پیشانی این گزارش که توسط

علاءالدین کیا و محمد قاسمی در ۲۶ صفحه تهیه شده است ، موبد

حساسیت و پیچیدگی مشکلات بزرگ‌ترین وزارتخانه کشور

است. دراین گزارش نظر یکی از کارشناسان سازمان مدیریت درج شده

که معتقد است : «سیستم مدیریت دولتی آموزش و پرورش از نظر بلعیدن

هزینه چاه عمیقی است که هرگز پر نمی‌شود و هرچه بودجه بیشتری به این

دستگاه اختصاص می‌یابد ، کسری بودجه آن نیز بیشتر می‌شود.» اما تنها

این کارشناس نیست که چنین نظری دارد . مقامات سابق و وزیر کنونی هم

مدیریت دولتی را عامل تداوم بحران می‌دانند . اما نکات جالب دیگری نیز

در این گزارش دیده می‌شود . از جمله اینکه در سال ۱۳۷۰ اعتبارات آموزش

و پرورش ۱۹/۳ درصد بودجه عمومی دولت بوده اما این نسبت در سال ۸۵

به ۱۱/۷ درصد کاهش یافته است .

از نجفی تا علی احمدی

در کنار نظر کارشناس سازمان مدیریت اظهارنظر سه تن از مقامات پیشین آموزش و پرورش نیز بیان شده است. از قول محمدعلی نجفی نقل شده آموزش و پرورش با اتکای صرف به منابع دولتی در قالب بودجه ستوانی غیرممکن است که بتواند مشکلات خود را حل کند . حداد عادل نیز با اشاره به سابقه خود در آموزش و پرورش می‌گوید : «هر راهی را که رفتم و طالب هر اصلاحی که بودم و هر تحولی که می‌دیدم به اقتصاد ختم می‌شد . اگر دولت نمی‌تواند بودجه لازم را در اختیار آموزش و پرورش بگذارد، آیا سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به نوعی الگوسازی و ایجاد تحرک و تشویق برای خود دولت منجر نمی‌شود؟» مرتضی حاجی نیز می‌گوید : «منابع دولتی ما کفایت نمی‌کند که یک آموزش و پرورش مطلوب یا حداقلی را تأمین کند . یک قرص نان دارم و ۲۰ نفر آدم گرسنه ، منابع دولتی برای

اجرای اصل ۳۰ کفایت ندارد. اگر می‌خواهیم در ۲۰ سال آینده سرآمد باشیم با آموزش دولتی موجود و امکانات اینچنینی این امر محقق نخواهد شد.» علیرضا علی‌احمدی وزیر کنونی نیز پس از چند ماه شکمشکش است. از قول محمدعلی نجفی نقل شده آموزش و پرورش با اتکای صرف به منابع دولتی در قالب بودجه ستوانی غیرممکن است که بتواند مشکلات خود را حل کند . حداد عادل نیز با اشاره به سابقه خود در آموزش و پرورش می‌گوید : «هر راهی را که رفتم و طالب هر اصلاحی که بودم و هر تحولی که می‌دیدم به اقتصاد ختم می‌شد . اگر دولت نمی‌تواند بودجه لازم را در اختیار آموزش و پرورش بگذارد، آیا سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به نوعی الگوسازی و ایجاد تحرک و تشویق برای خود دولت منجر نمی‌شود؟» مرتضی حاجی نیز می‌گوید : «منابع دولتی ما کفایت نمی‌کند که یک آموزش و پرورش مطلوب یا حداقلی را تأمین کند . یک قرص نان دارم و ۲۰ نفر آدم گرسنه ، منابع دولتی برای

متنقل شده است، کسری بودجه امسال به رقم باورنکردنی ۶۷۰۰ میلیارد تومان می‌رسد. کسری امسال تقریباً برابر بودجه مصوب سال ۸۷ است. چنین فاصله‌یی بین بودجه مصوب و عملکرد اعتبارات بی‌سابقه است. دفتر بودجه آموزش و پرورش به دلیل ضعف کارشناسی قادر به پیش‌بینی اعتبار مورد نیاز وزارتخانه نیست و مدیران ارشد این دستگاه هم قدرت چانه‌زنی محدودی دارند و توان دفاع از برآوردهای بودجه‌یی خود را ندارند و به عبارتی در مقابل مدیران کارشناسی خیره سازمان مدیریت کم می‌آیند. نتیجه چنین فرآیندی کسری مزمن بودجه به مانند یک بیماری کهنه در آموزش و پرورش است.

چگونه کسری بودجه را صفر کنیم

اگر بخواهیم کسری بودجه این وزارتخانه را به صفر برسانیم، تأمین اعتبار ۶۷۰۰ میلیارد تومان در چند ماه آینده ضروری است. تهیه‌کنندگان گزارش برداشت این رقم از درآمدهای حاصل از صادرات نفت را عامل افزایش تقدینگی و تورم می‌دانند و پیشنهاد می‌کنند که دولت بخشی از منابع خود را صرف تأمین این کسری کند یا با وضع عوارض روی یک یا چند کالای ضروری عواید آن را صرف تأمین کسری‌ها کند. هر کدام از این دو پیشنهاد با موانعی روبه‌رو است. دولت در بخش‌های دیگر نیز با کسری بودجه مواجه است به گونه‌یی که برخی کارشناسان کسری بودجه دولت را ۳۵ هزار میلیارد تومان برآورد می‌کنند بنابراین جابه‌جایی اعتبارات ممکن نیست. وضع عوارض روی کالاهای مصرفی هم باعث فشار بر مصرف‌کنندگان می‌شود و حداقل در ماه‌های پایتفه به انتخابات دولت چنین ریسکی را نمی‌پذیرد. از چند ماه پیش قرار است دولت لایحه‌یی برای جبران کسری آموزش و پرورش تقدیم مجلس کند که به دلیل نامعلوم بودن محل تأمین این اعتبارات تاکنون به تعویق افتاده است.

وزیران گرفتار

آموزش و پرورش دستگاهی است عظیم که نمی‌از کارکنان دولت در آن کار می‌کنند و متولی تعلیم و تربیت ۱۴ میلیون دانش آموز است. این دستگاه با توقعات فزاینده حداقل ۱۵ میلیون خانواده ایرانی مواجه است که خواستار آموزش باکیفیت و رایگان هستند. جالب اینکه مدیران آموزش و پرورش به جای بیان صادقانه

مشکلات و ناتوانی‌ها گاهی خود به تحریک تقاضا می‌پردازند. ۹۵ درصد بودجه جاری صرف هزینه‌های

پرسنلی می‌شود و تنها ۵ درصد برای سایر امور و کیفیت بخشی و تجهیز مدارس صرف می‌شود. در داخل

سیستم هم نارضایتی وسیع است.

پرسنل این وزارتخانه حقوق و مزایای خود را با دستگاه‌های برخوردار دولتی مقایسه می‌کنند و به تبعیض در پرداخت‌ها معترضند. در چنین فضای گفت‌وآم آموزشی و تربیتی جای خود را به گفت‌وآم معیشتی و اقتصادی داده

است. وزیر آموزش و پرورش همواره با سیلی از مطالبات گوناگون و مختلف الجهت مواجه است و قدرت تفکر و برنامه‌ریزی از او سلب می‌شود. حداکثر کاری که از وزیر برمی‌آید، مدیریت این دستگاه ناهمگون به شکل روزمره است. هرگونه طرح اصلاحی با مقاومت مراکز قدرت خارج از آموزش و پرورش و بی‌اعتمادی و سوء ظن معلمان خنثی می‌شود. آموزش و پرورش از واقعیت‌های متناقض و متقاطع رنج می‌برد. از سال تحصیلی ۸۰-۷۹ تا

سال ۸۷-۸۶ تعداد دانش‌آموزان ۲۷/۲ درصد کاهش یافته، اما تعداد آموزشگاه‌ها ۱۰ درصد اضافه شده است. کلاس‌ها با کاهش ۵ درصدی مواجه بوده‌اند. تعداد کارکنان با احتساب ده‌ها هزار نیروی حق‌التدریس تغییر چندانی نکرده است. با این حال هنوز هم یکی از مشکلات، تراکم بیش از استاندارد دانش‌آموزان در کلاس‌های درس است. در چنین شرایطی مجلس در حال بررسی مصوبه‌یی برای استخدام حق‌التدریسی‌ها و آموزشیاران نهضت سوادآموزی است.

این مصوبه به هر صورتی که تصویب شود راه را برای ورود ۱۰ هزار نیروی غیررسمی به آموزش و پرورش هموار می‌کند. در کنار این مساله وجود یکصد هزار معلم مازاد در حال تبدیل شدن به بحران جدیدی است. طرح ساماندهی که می‌توانست نقطه آغازی برای حل مشکلات پیچیده نیروی انسانی وزارتخانه باشد با اجرای بد مدیران، باعث افزایش تراکم دانش‌آموز در کلاس‌ها و بیشتر شدن تعداد معلمان مازاد و کمبود معلم در برخی مدارس شد. همچنان که پیش از آن طرح نظام جدید متوسطه در اجرا به شکست انجامید.

میانگین حقوق و مزایا

به رغم افزایش کمی بودجه آموزش و پرورش از سال ۷۰ تاکنون، به نظر می‌رسد تنها حجم پول افزایش یافته است. در سال ۷۰ بودجه جاری آموزش و پرورش کمتر از ۱۲۰۰ میلیارد تومان بوده و در سال جاری به لحاظ عددی ۵۸ برابر شده است. اما بخش اصلی این افزایش حجم ناشی از تورم و کاهش ارزش پول ملی است. نسبت اعتبارات آموزش و پرورش به تولید ناخالص داخلی در سال هفتاد، ۲/۲۳ بوده و در سال ۸۵ به ۳/۳ رسیده است. این شاخص که در کشورهای توسعه‌یافته بالای ۵ درصد است یکی از شاخص‌های توجه دولت‌ها به امر آموزش است. نسبت اعتبارات آموزش و پرورش به بودجه عمومی دولت نیز از ۱۹/۳ به ۱۱/۷ کاهش پیدا کرده است. این موضوع نشانه عدم توجه دستگاه‌های تخصصی بودجه به نیازهای آموزش و پرورش است. بر اساس این گزارش میانگین کل حقوق و مزایای کارکنان از سال ۸۳ تا ۸۶ با قیمت ثابت تنها حدود ۸ درصد افزایش یافته است. از سوی دیگر میانگین حقوق فرهنگیان در سال ۸۵، ۳۴۴ هزار تومان و میانگین هزینه‌های یک خانوار شهری در همان سال، ۵۶۰ هزار تومان بوده است.

بازسازی ۲۶ هزار مدرسه امکان پذیر نیست

در مورد مقاوم‌سازی مدارس را می‌پذیریم ولی دانشگاهیان شهادت می‌دهند که ما از همه ظرفیت‌های کشور استفاده کردیم. مرتضی رئیس گفت : سازمان نوسازی مدارس اکنون شاگرد اول دستگاه‌های اجرایی کشور است. طی سه سال گذشته، بیش از ۱۱ هزار پروژه با حدود ۴۸ هزار کلاس درس و ۷/۲ میلیون متر مربع زیربنا تحویل شده است. رئیس به بحث مقاوم‌سازی مدارس کشور پرداخت و افزود : زمانی که این طرح شروع شد، کشور هیچ تجربه، متخصص و مشاور نداشت و نظام قیمت‌گذاری مشخص نبود، ضمن اینکه دستورالعمل‌ها روشن نبود. معاون عمرانی سابق وزیر آموزش و پرورش گفت : با تمام تلاشی که کردیم امسال مشاوران مقاوم‌سازی سه هزار نقشه را آماده کردند ولی امکان اینکه ۲۶ هزار مدرسه فرسوده کشور مقاوم‌سازی شود، وجود ندارد. حبیب‌الله بوربور گفت :

ما سالیان سال است که مدرسه کم داریم و در آینده نیز کمتر خواهد شد. در حقیقت جمعیت، از ۳۰ تا ۳۵ سال آینده بیشتر می‌شود و وقتی جمعیت دو برابر شود، جمعیت دانش‌آموزی نیز اگر از ۱۴ میلیون به ۲۸ میلیون افزایش نیابد به ۲۰ میلیون خواهد رسید. وی ادامه داد :

هم‌اکنون چهار میلیون دانش‌آموز در شیفت عصر تحصیل می‌کنند و به جای آنکه صبح‌ها در مدرسه باشند به آسیب‌های اجتماعی گرفتار می‌شوند. از سوی دیگر در کل ۹ میلیون دانش‌آموز زودتر از زمان مقرر به دلیل دوشیفته بودن تعطیل می‌شوند. هم‌اکنون تعداد زیادی از دانش‌آموزان ما در طویله درس می‌خوانند. با این وضع چگونه انتظار پیشرفت آموزش و پرورش را داریم، وی اضافه کرد : اگر بودجه جاری آموزش و پرورش، ۷ هزار میلیارد تومان است اما بهره‌وری آن کمتر از ۵۰ درصد است دلیلش محدودیت فضاست.

گزارش کوتاه

اعتراض به سخنان رئیس پژوهشکده باستان‌شناسی

تلاش برای نجات هرمز اردشیر

انجمن دوستداران میراث فرهنگی تارینا خوزستان به اظهارات رئیس پژوهشکده باستان‌شناسی کشور اعتراض کرد. مجتبی گهستونی سخنگوی این انجمن گفت : فاضلی‌نشلی رئیس پژوهشکده، در حالی از انجام کاوش در منطقه دروازه اهواز برای یافتن بقایای شهر تاریخی هرمز اردشیر طی دو ماه گذشته سخن می‌گوید که انجام این کاوش‌ها از ۲۰ روز گذشته آغاز شده است. وی گفت : به نظر می‌رسد این مقام مسوول ماموریت دارد پرونده هرمز اردشیر را برای همیشه ببندند، چرا که ایشان نمی‌خواهند قبول کنند هرمز اردشیر در سال ۱۳۱۰ به شماره ۴۳ ثبت شده و محدوده آن را درون شهر اهواز ذکر کرده است. چرا که ایشان در گفت‌وگوی خود با خبرنگاران گفته است :

این کاوش‌ها براساس اظهارات دوستداران میراث فرهنگی انجام شد. از سوی این افراد گزارش وجود یک شهر تاریخی که آدرس دقیق آن مشخص نشده به سازمان میراث فرهنگی کشور ابلاغ شد. گهستونی بیان داشت : باستان‌شناسان چگونگی توانسته‌اند طی ۲۰ روز مسیر ۲۳ کیلومتری و ۲۸ ایستگاه را که طبق قرارداد باید کاوش کنند بررسی کرده و به این نتیجه برسند که این محدوده تاریخی نیست. مگر این باستان‌شناسان چند گمانه زده‌اند. از فریادیان مسوول هیات باستان‌شناسی سوال دارم که چرا به جای اینکه گمانه‌ها را به سمت جنوب ایستگاه یعنی از دروازه به سمت راه‌بند که در اصل روی تپه قرار دارند بزنند، به سمت شمال که زمین تخت است ، هدایت کرده‌اند. وی در واکنش دیگر به سخنان فاضلی نشلی که گفته بود «براساس بررسی‌های ما و با ادامه روند کار برای ما ثابت شد در منطقه هرمز مذکور و در ایستگاه

مترو هیچ گونه اثر تاریخی وجود ندارد»، گفت : بررسی‌های ما و گفت‌وگو با فریادیان این موضوع را ثابت کرد این تیم کارشناس که هیچ نیروی بومی در آن مشغول به کار نیست برای کار دیگری به خوزستان آمده‌اند. قطعاً دعوت از خبرنگاران برای مشاهده پارچه‌ی مکان‌ها از قبل تعیین شده ، بدون آنکه این عزیزان از محتویات ماجرا اطلاع داشته باشند اصلاً وجهت ندارد. گهستونی فعالیت مترو را به دلیل کم‌کاری سازمان میراث فرهنگی برای نجات‌بخشی شهری که از سوی این سازمان اعتقاد به وجود آن نیست در غیرواقعی عنوان کرد. این فرد درخواست کرد تا محتویات اصلی اسناد پرانده هرمز اردشیر که در سال ۱۳۱۰ به ثبت رسیده است منتشر شود. سخنگوی انجمن دوستداران میراث فرهنگی تارینا خوزستان دریافت ۲۰ میلیون تومان از قطار شهری برای انجام کاوش‌های باستان‌شناسی را بی‌اساس عنوان کرد و گفت : براساس پیگیری‌های صورت گرفته و اظهارات مدیرعامل فعلی قطار شهری اهواز در یک جلسه مشترک با انجمن و سخنان بعضی از نزدیکان رئیس سازمان میراث فرهنگی خوزستان، اعتبارات اختصاصی برای کاوش‌های باستان‌شناسی ۲۰۰ میلیون تومان است. وی در ادامه به سخنان این مقام مسوول اعتراض کرد و گفت : در منابع تاریخی آمده اهواز تاریخ چهار هزار ساله دارد و در زیان آکدی و بابلی، هل تم‌تی نامیده می‌شد و در زمان اشکانیان نام فعلی اهواز تارینا بوده و در دوره ساسانی بعد از نبرد اردشیر بابکان با اردوان پنجم تارینا توسط اردشیر اول تجدید بنا شد و نام این شهر به هرمز اردشیر تغییر یافت. این شهر در دوره ساخت به دو قسمت بازگاتان و پیشه‌وران و در قسمتی دیگر اشراف و ثروتمندان زندگی می‌کردند که به بخش اول آن هوجستان و اجار و به بخش دوم هرم‌شیر می‌گفتند. سخنگوی انجمن دوستداران میراث فرهنگی تارینا خوزستان تصریح کرد : تأیید باستان‌شناسان اعزامی از تهران در چند مرحله به خصوص از تاریخ شانزدهم دی ماه مبنی بر باستان بودن لایه‌های مشاهده شده در میدان دروازه، شکل‌گیری شهرها و تمدن‌های بزرگ در مجاورت رودخانه‌ها به خصوص رودخانه کارون، وجود بقایای چندین سد روی رودخانه کارون به خصوص در زیر پایه‌های پل سیاه، وجود گور دخمه در حصیرآباد، وجود تپه‌های باستانی در آسیه‌آباد و خرم‌کوشک، وجود پایه ستون‌های متعدد در اهواز قدیم (عامری)،

استقرار مناطق حصیرآباد، عامری، و سخریه و آسیه‌آباد روی تپه از جمله دلایل وجود یک شهر تاریخی در مسیر قطار شهری است. مجتبی گهستونی از مسوولان میراث فرهنگی درخواست کرد به دلیل سیاست‌های غلط که روزی در آن خصوص غبطه خواهیم خورد، میراث فرهنگی را قربانی نکنند، چرا که وظیفه سازمان میراث فرهنگی نجات‌بخشی و حفظ آثار و محوطه‌های باستانی است. وی در پایان یادآور شد هم‌اکنون به طور شدید به سه تپه باستانی در حصیرآباد، خرم‌کوشک و چنیه اهواز خسارت وارد شده است.

خبر

تحصیل در خارج پس از تشکیل پرونده

مدیرکل امور دانشجویان خارج از کشور گفت : تمام دانشجویانی که برای تحصیل به صورت آزاد به خارج از کشور می‌روند باید در وزارت علوم تشکیل پرونده دهند. علی اکبر متکان در گفت‌وگو با فارس با تاکید بر اینکه مجوز فعالیت مراکز اعزام دانشجو به خارج از کشور از وزارت علوم صادر می‌کند، افزود : اسامی مراکز قانونی اعزام دانشجو به خارج از کشور در سایت وزارت علوم وجود دارد. وی با بیان اینکه داوطلبان برای انتخاب مراکز آزاد اعزام دانشجو به خارج از کشور باید توجه و دقت بسیاری داشته باشند، گفت : داوطلبان باید قبل از اعزام از معتبر بودن دانشگاهی که قرار است در آن تحصیل کنند مطمئن شوند چرا که در غیراین صورت پس از سال‌ها زحمت مدرکی در یافت می‌کنند که اعتباری ندارد.

^[1] مدیرکل امور دانشجویان خارج از کشور گفت : تمام دانشجویانی که برای تحصیل به صورت آزاد به خارج از کشور می‌روند باید در وزارت علوم تشکیل پرونده دهند